

## POSTANOWIENIE

20 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Góra-Błaszczkowska

na posiedzeniu niejawnym 20 grudnia 2023 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa G. R.

przeciwko Skarbowi Państwa - Sądowi Rejonowemu Poznań - Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym Poznań - Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu K. I.

o zapłatę,

na skutek wystąpienia przez Sąd Okręgowy w Poznaniu

postanowieniem z 6 listopada 2023 r., I C 2311/23,

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,

**odmawia przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi  
równorzędnemu.**

## UZASADNIENIE

Postanowieniem z 6 listopada 2023 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu wystąpił do Sądu Najwyższego na podstawie art. 44<sup>1</sup> k.p.c. o przekazanie do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu sprawy z powództwa G. R. przeciwko Skarbowi Państwa- Sądowi Rejonowemu Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu K. I. o zapłatę.

**Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

Artykuł 44<sup>1</sup> k.p.c. stanowi podstawę przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu, jeżeli wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości,

w szczególności względ na społeczne postrzeganie sądu jako organu bezstronnego. O przekazanie sprawy może wystąpić sąd właściwy (§ 2).

W postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2018 r., III KO 54/18 wskazano, że przez "dobro wymiaru sprawiedliwości" należy rozumieć potrzebę ukształtowania w opinii społecznej przekonania o obiektywnym działaniu sądów i zachowaniu bezstronności w rozpoznaniu każdej sprawy. Z uwagi na wyjątkowy charakter instytucji przekazania, stanowiącej odstępstwo od zasady rozpoznawania sprawy przez sąd właściwy, niedopuszczana jest wykładnia rozszerzająca.

Nie ulega wątpliwości, że przesłanka "względu na społeczne postrzeganie sądu jako organu bezstronnego", powinna być oceniana w odniesieniu do sądu jako takiego, do zbiorowości sędziów danego sądu, a nie do konkretnego sędziego. Do przekazania sprawy do innego sądu może zatem dojść jedynie w razie powstania okoliczności faktycznych odnoszących się do przedmiotowych lub podmiotowych cech konkretnej sprawy, świadczących jednoznacznie o tym, że jej rozpoznanie przez sąd właściwy miejscowo i rzeczowo według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego byłoby niezgodne z interesem publicznym i sprzeciwiałoby się dobru wymiaru sprawiedliwości.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że przepis art. 44<sup>1</sup> k.p.c. ma na względzie przeszkody dotyczące danego sądu jako organu wymiaru sprawiedliwości, a nie przeszkody odnoszące się do poszczególnego sędziego, czy poszczególnych sędziów, gdyż w tym przypadku do rozwiązania zaistniałych wątpliwości służy instytucja wyłączenia sędziego od orzekania w danej sprawie. Podstaw stosowania omawianego przepisu nie należy utożsamiać z podstawami wyłączenia sędziego.

Okoliczność, że strona postępowania jest sędzią lub osobą osobiście znaną przez niektórych czy większość sędziów orzekających w występującym sądzie, może powodować jedynie uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności, dotyczącą konkretnego sędziego lub sędziów. Mogą więc zachodzić podstawy zastosowania art. 49 k.p.c.; wówczas sprawę rozpoznaje inny sędzia tego samego sądu. Gdy natomiast sąd właściwy nie może z powodu przeszkody rozpoznać sprawy, może

wystąpić do sądu przełożonego o wyznaczenie innego sądu równorzędnego w trybie art. 44 k.p.c.

Sąd wnioskujący ograniczył się do przytoczenia faktu, że sytuacja, gdy sędziowie orzekają w sprawach sędziów i komorników, w odbiorze społecznym wywołałaby podejrzenie o brak zdolności sędziów tego sądu do bezstronnego rozstrzygnięcia sprawy.

O konieczności przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu, o którym mowa w art. 44<sup>1</sup> § 1 k.p.c., nie może jednak świadczyć ewentualne zaistnienie przesłanek wyłączenia sędziego od rozpoznania sprawy w stosunku do części, nawet istotnej, sędziów sądu występującego. Podstaw stosowania art. 44<sup>1</sup> § 1 k.p.c. nie należy bowiem utożsamiać z podstawami wyłączenia sędziego (postanowienie Sądu Najwyższego z 19 listopada 2020 r., V CO 213/20, z 28 września 2021 r., II CO 72/21).

Wniosek nie spełnia zatem przesłanek art. 44<sup>1</sup> § 1 k.p.c., dlatego orzeczono jak w sentencji postanowienia.

[SOP]

(r.g.)